

Frenchay Afazi Tarama Testi(FATT)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Frenchay Afazi Tarama Testi(FATT)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21973>

Özet

Afazi, dilin anlaşılması ve üretilmesi yeteneğini etkileyen nörolojik bir bozukluktur. **Frenchay Afazi Tarama Testi (FATT)**, ani başlangıçlı afazi semptomlarının hızlı ve güvenilir bir şekilde taranması amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu akademik giriş, Evrim Göçer March tarafından Türk nöroloji hastaları üzerinde gerçekleştirilen FATT'nin Türkçe standardizasyon ve uyarlama çalışmaları detaylandırılmaktadır. Uyarlama çalışması, testin **Türkçe konu alan popülasyonda** yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirlik gösterdiğini kanıtlamıştır. Test, altı temel dil becerisi boyutunu değerlendirerek afazi teşhisine yardımcı olmayı amaçlar.

Anahtar Kelimeler

Afazi, Frenchay Afazi Tarama Testi, FATT, Nöroloji, Standardizasyon, Uyarlama, Dil Bozuklukları, Tarama Testi.

Yazarlar

Evrim Göçer March

Amaç

Frenchay Afazi Tarama Testi (FATT), nörolojik hasar sonrası ortaya çıkan afazik bozuklukların hızlı bir şekilde taranması ve sınıflandırılması için tasarlanmıştır. Testin temel amacı, dilin alıcısı ve ifade edici yönlerindeki yetersizlikleri saptamak ve hastanın dil fonksiyonlarının genel durumunu kısa sürede değerlendirmektir.

Türkçe uyarlama çalışmasının amacı ise, orijinal FATT'nin Türk kültürüne ve dil yapısına uygunluğunu test etmek ve Türk nöroloji hastaları için geçerli ve güvenilir bir tarama aracı sağlamaktır. Bu sayede klinik uygulamada afazi hastalarının erken teşhis ve rehabilitasyon süreçlerine hızlıca başlanması hedeflenmiştir.

Yapı

FATT, afazinin temel bileşenleri olan anlama, ifade etme, okuma ve yazma gibi dil becerilerini sistematik olarak ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Ölçek, alıcısı (receptive) ve ifade edici (expressive) dil yeteneklerini farklı modaliteler aracılığıyla değerlendiren 6 ayrı alt boyuttan oluşmaktadır.

Bu 6 alt boyut, hastanın hem sözel hem de görsel materyali işleme yeteneğini kapsayarak, afazinin kapsamlı bir profilini çizmaya yardımcı olur. Ölçek, genellikle **ani başlangıçlı afazi**

durumlar?nda, hastan?n dil becerilerindeki gerilemeyi h?zl?ca belirlemek için kullan?l?r.

Geçerlik

FATT'n Türkçe uyarlamas?n?n geçerlik al??mas?, **17 ani ba?lang?l? afazi hastas?ndan** elde edilen test sonuçlar? kullan?larak gerçekle?tirilm?tir. al??ma, FATT'n klinik olarak afazi tan?s? alm?? bireyleri, dil becerileri a?s?ndan ba?ar?yla ay?rt edebildi?ini göstermi?tir.

Geçerlik analizinde, 5 alt testten elde edilen toplam puanlara göre hasta puan ortalamas? **6.2**, standart sapma ise **5.3** olarak belirlenmi?tir. le?in k?salt?lm?? versiyonu olan **K?sa FATT** puanlar?na göre ise ortalama **4.7**, standart sapma ise **3.9** olarak raporlanm??t?r. Al?nan en d?k toplam test puan? 25 üzerinden **1** iken, en yüksek puan **18** olarak kaydedilm?tir. Bu sonuçlar, testin afazi ?iddeti yelpazesinde geni? bir da??l?m? yakalayabildi?ini ortaya koymaktad?r.

Güvenirlik

FATT'n güvenirlik al??malar?, hem zamana kar?? tutarl?l??? (Test-Tekrar Test Gvenirli?i) hem de farkl? uygulay?c?lar aras?ndaki tutarl?l??? (Puanlay?c?lar Aras? Güvenirlik) incelemi?tir. Her iki analizde de **Spearman s?ral? korelasyon katsay?s?** kullan?lm??t?r.

Test-tekrar test güvenilirlik al??mas?nda elde edilen korelasyon katsay?s? de?eri **0.98** olarak bulunmu?tur. Puanlay?c?lar aras? güvenilirlik al??mas?nda toplanan veriler de analiz edilm? ve katsay? de?eri **0.97** olarak raporlanm??t?r. Her iki sonuç da 1.00 de?erine oldukça yak?n olup, FATT'n Türkçe uyarlamas?n?n **yüksek düzeyde güvenilir** bir lme arac? oldu?unu a?ka göstermektedir.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte spesifik bir a?mlay?c? veya do?rulay?c? faktör analizi (DFA/AFA) rapor edilmemi?tir. Ancak, testin yap?s?, dilin farkl? bile?enlerini ölçen 6 ayr? alt boyut üzerinden tan?mlanm??t?r. Bu durum, FATT'n **ok boyutlu bir yap?ya** sahip oldu?unu ve dil becerilerini ba??ms?z ancak ili?kili faktörler halinde de?erlendirdi?ini göstermektedir. Bu alt boyutlar, testin klinik olarak farkl? afazi türlerini (rne?in, ifade edici ve al?c? afazi) ay?rt etme yetene?ini desteklemektedir.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Bireysel Uygulama, Kalem-Ka??t veya Klinik Gözlem Temelli Tarama Testi

Language Available: Türkçe (Türk Nöroloji Hastaları için standardizasyonu yapılmamıştır.)

Population Group: Nörolojik Hastalar

Age Group: Yetişkinler

Population Details: Ani başlangıçlı afazi tanısı almamış Türk nöroloji hastaları.

Test Methodology: 6 alt boyutta dil becerilerinin değerlendirilmesi. Derecelendirme sistemi: **D=Doğru - Y=Yanlış** (5kili puanlama sistemi).

Anahtar Kelimeler

Güvenirlilik, Geçerlik, Spearman sıralı korelasyon katsayısı, Klinik Psikoloji, Rehabilitasyon, Dil Terapisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut değildir.

Correspondence Address: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

FATT'nin Türkçe uyarlama ve standardizasyon çalışması **1996** yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari izinleri ve ücret bilgileri kaynakta belirtilmemiştir; ancak akademik kullanım için referans gösterilen makaleye erişim sağlanabilmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir. Bu, testin maddelerinin ve uygulama formatının incelenmesi açısından önemlidir.

The original PDF can be downloaded here: [frenchay-afazi-tarama-testi-fatt-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/frenchay-afazi-tarama-testi-fatt-toad.pdf)

Kaynaklar

Göçer March, E. (1996). Frenchay Afazi Tarama Testi: Türk nöroloji hastaları için bir standardizasyon çalışması. *Türk Psikoloji Dergisi*, 11 (38), 56-63. Dergi makalesine erişim: turkpsikolojidergisi.com

Frenchay Afazi Tarama Testi (FATT) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Resim Anlama Boyutu

?ekil Anlama Boyutu

Resim ?fade Etme Boyutu

Hayvan ?fade Etme Boyutu

Okuma Boyutu

Yazma Boyutu

ARABPSYCHOLOGY.COM